

Dr. Merve YILMAZ

Hâkim

**6098 Sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu
ile Karşılaştırmalı Olarak
BAĞIŞLAMA SÖZLEŞMESİNİN
SONA ERMESİ**

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	vii
ÖNSÖZ	ix
İÇİNDEKİLER.....	xiii
KISALTMALAR.....	xix
GİRİŞ.....	1
I. Araştırmanın Konusu ve Önemi.....	1
II. Araştırmanın Kapsamı ve Metodu	3

Birinci Bölüm GENEL OLARAK BAĞIŞLAMA SÖZLEŞMESİ

I. BAĞIŞLAMANIN TANIMI, MAHİYETİ VE UNSURLARI	9
A. Bağışlamanın Tanımı ve Mahiyeti	9
B. Bağışlamanın Unsurları	11
1. Kazandırıcı İşlem Niteliği.....	12
2. Causa Donandi	17
a. Hukuki Sebep (Causa) Kavramı ve Çeşitleri	17
b. Bağışlamanın Animus Donandi İle Yapılması	17

c. İslam Hukukunda Sadaka ve Hibe Ayrımı Pia Causa (Caritas)	23
3. Bağışlamanın Bir Sözleşme Niteliği Taşınması	26
a. Genel Olarak	26
b. Bağışlamada Ehliyet	29
(1) Bağışlayanın Ehliyeti	29
i. Hak Ehliyeti	29
ii. Fiil Ehliyeti	30
(2) Bağışlananın Ehliyeti	34
i. Hak Ehliyeti	34
ii. Fiil Ehliyeti	35
II. BAĞIŞLAMANIN ÇEŞİTLERİ	37
A. Elden Bağışlama	37
1. Mahiyeti	37
2. Konusu ve Yapılma Tarzı	39
B. Bağışlama Sözü Verme (Bağışlama Taahhüdü)	41
1. Mahiyeti	41
2. Şekli	43
3. Bağışlama Sözü Vermenin Yerine Getirilmesi (Bağışlama Taahhüdünün İfası)	47
4. Causa Donandi İle Yapılan Vaadlerin, İlan Yoluyla Ödül Sözü Verme (Mükafat Vaadi) ve Üçüncü Kişinin Fiilini Taahhüt İle Karşılaştırılması	50
a. Causa Donandi İle Yapılan Vaadlerin, İlan Yoluyla Ödül Sözü Verme (Mükafat Vaadi) İle Karşılaştırılması	50
b. Causa Donandi İle Yapılan Vaadlerin, Üçüncü Kişinin Fiilini Taahhüt İle Karşılaştırılması	53

İkinci Bölüm
BAĞIŞLAMA SÖZLEŞMESİNİN HUKUKİ
İŞLEM İLE SONA ERMESİ

I.	BAĞIŞLAMA SÖZLEŞMESİNİN BAĞIŞLAYAN VE BAĞIŞLANANIN ANLAŞMASI İLE SONA ERMESİ	57
	A. İkale.....	57
	B. İbra	59
II.	KOŞULLU (ŞARTLI) BAĞIŞLAMADA KOŞULUN ETKİSİ.....	61
	A. Bozucu Koşula Bağlı Bağışlama	66
	1. Kanunun Tamamlayıcı Bir Kural İle Ölüm Bozucu Koşuluna Bağladığı Dönemsel Edimler Şeklinde Bağışlama	67
	2. Özel Bir Bozucu Koşul: Bağışlayana Dönme Koşullu Bağışlama.....	68
	3. Süreli Mülkiyet Devri Sorunu.....	71
	B. Geciktirici Koşula Bağlı Bağışlama.....	75
	1. Genel Olarak	75
	2. Yerine Getirilmesi Bağışlayanın Ölümüne Bağlı Olan Bağışlama	76
III.	BAĞIŞLAMA SÖZLEŞMESİNİN GERİ ALMA İLE SONA ERMESİ.....	80
IV.	TAKAS DEFİ	82
	A. Takas Kavramı ve Hukuki Niteliği.....	82
	B. Takasın Şartları	83
	1. Takasın Olumlu Şartları.....	83
	2. Takasın Olumsuz Şartları	86
	C. Takas Definin Bağışlama Sözleşmesi Bakımından Hüküm ve Sonuçları.....	86
V.	BAĞIŞLAMA SÖZÜ VERMEDEN (TAAHHÜDÜNDEN) DÖNME	88

A. Yerine Getirilmiş Bağışlama Sözü Vermeden ve Elden Bağışlamadan Dönme Sebeplerinden Birinin Varlığı.....	90
B. Bağışlayanın Parasal Durumundaki Değişiklik	91
C. Bağışlayanın Ailevi Yükümlülüklerindeki Değişiklik.....	95
VI. YERİNE GETİRİLMİŞ BAĞIŞLAMA SÖZÜ VERMEDEN (TAAHHÜDÜNDEN) VE ELDEN BAĞIŞLAMADAN DÖNME	96
A. Bağışlananın, Bağışlayana ya da Yakınlarından Birine Karşı Ağır Bir Suç İşlemesi	101
B. Bağışlananın, Bağışlayana ya da Onun Ailesine Karşı Yasa Gereği Yükümlü Olduğu Ödevlerine Önemli Biçimde Uymaması.....	103
C. Yüklemeli (Mükellefiyetli) Bağışlamadan Dönme.....	105
1. Yüklemeli Bağışlamanın Tanımı	105
2. Yüklemeli Bağışlamanın Şekli ve Kurulması	109
3. Yüklemenin Yerine Getirilmesi	111
4. Yüklemeli Bağışlamada Yüklemenin Yerine Getirilmesinden Kaçınma	112
VII. ALIŞILMIŞIN DIŞINDA (MUTAD OLMAYAN) NİŞAN HEDİYELERİNİN GERİ İSTENMESİ	116
A. Genel Olarak Nişanlanma	116
B. Nişanlılığın Sona Ermesi ve Sonuçları	120
C. Hediye Kavramı	121
D. Medeni Kanun Çerçevesinde Hediyelerin İadesi.....	122
E. Medeni Kanun Çerçevesinde Talep Edilemeyen Hediyelerin İadesi.....	127
F. “Başlık” Kavramı, Hukuki Niteliği ve İadesi Sorunu	129
VIII. EVLİLİĞİN SONA ERMESİNİN BAŞLI BAŞINA BAĞIŞLAMADAN DÖNME SEBEBİ OLMAYIŞI	132
IX. BAĞIŞLANAN TARAFINDAN SÖZLEŞMENİN SONA ERDİRİLMESİ.....	137
A. Bağışlananın Bağışlama Sözleşmesinden Dönmesi.....	137

B.	Ayıp ve Başkalarının Malda Hak İleri Sürmesi (Zapt) Halinde Durum.....	140
1.	Ayıp Halinde Durum.....	140
2.	Başkalarının Malda Hak İleri Sürmesi (Zapt) Halinde Durum.....	143
3.	Bağışlanana Alacaklının Tercih Edilip Edilmemesi Sorunu.....	146
X.	İRRADE BOZUKLUĞU HALLERİ.....	149

Üçüncü Bölüm

ÜÇÜNCÜ KİŞİLERİN BAĞIŞLAMA SÖZLEŞMESİNİ TAMAMEN VEYA KISMEN HÜKÜMSÜZ KILMALARI

I.	SINIRLI EHLİYETSİZİN YASAL TEMSİLCİSİNİN BAĞIŞLAMAYI REDDİ.....	160
II.	VASİNİN BAĞIŞLAMA SÖZLEŞMESİNİ İPTALİ.....	164
III.	ALACAKLININ BAĞIŞLAMA SÖZLEŞMESİNİ İPTALİ.....	170
A.	İcra ve İflas Kanununa Göre İptal Davası.....	170
1.	Genel Olarak İptal Davası.....	170
2.	İptal Davasında Süre Sorunu.....	174
3.	Muvazaalı İşlemler Bakımından İptal Davası.....	175
a.	Borçlunun Bir Yakınıyla Yaptığı İvazlı Tasarruflar.....	176
b.	İvazlı Bir Tasarrufun Edimleri Arasında Dengesizlik Bulunması.....	177
B.	6183 Sayılı Kanuna Göre İptal Davası.....	179
C.	Bağışlama Sözü Veren (Taahhüt Edenin) Ödeme Güçsüzlüğüne Düşmesi ve Bağışlamanın İptal Sorunu.....	184
IV.	TENKİS.....	188
A.	Tenkis Kavramı ve Hukuki Niteliği.....	188
B.	Tenkis Davasının Tarafları, Açılma Süresi ile Yetkili ve Görevli Mahkeme.....	190

1. Tenkis Davasının Tarafları.....	190
2. Tenkis Davasının Açılma Süresi.....	192
3. Yetkili ve Görevli Mahkeme.....	193
C. Mirasbırakanın Tenkise Tabi Tasarrufları	194
D. Mirasbırakanın Dönme Hakkını Saklı Tuttuğu Bağışlamalar.....	194
E. Mirasbırakanın Dönme Hakkını Saklı Tutmadığı Bağışlamalar.....	197
1. Mirasbırakanın Ölümünden Önceki Bir Yıl İçerisinde Yapmış Olduğu Bağışlamalar	197
2. Mirasbırakanın Ölümünden Önceki Bir Yıl Dışında Yapmış Olduğu Bağışlamalar	200
F. Karma Bağışlamalar	202
V. MAL REJİMİ TASFİYESİNDEKİ ÖZEL DURUM	210
A. Genel Olarak	210
B. Emin Sıfatıyla Zilyedden Alınan Malın Üçüncü Kişiye Devriyle Mal Rejiminin Tasfiyesindeki Özel Durumun Karşılaştırılması.....	214
SONUÇ	221
I. Varılan Genel Sonuçlar.....	221
II. Öneriler	235
KAYNAKÇA	239